

Asociația Profesorilor de Istorie Neamț

<http://apineamt.ro>

apineamt2015@gmail.com

REZOLUȚIE PRIVIND NOILE PLANURI-CADRU PENTRU LICEU

Adunarea Generală APIN din 22.01.2021 a găzduit dezbaterile privind propunerile pentru planurile-cadru aferente nivelului liceal începând cu anul școlar 2021-2022. În cadrul Adunării a fost adoptată *Rezoluția* privind poziția profesorilor de Istorie din Neamț cu privire la noul plan-cadru, rezoluție adoptată în unanimitate.

Dincolo de mereu actualele citate în care un popor care nu-și cunoaște istoria e ca un copil care nu-și cunoaște părinții sau despre faptul că necunoașterea istoriei duce la repetarea ei, predarea-învățarea istoriei în liceele din România, teoretice sau tehnologice, este de o acută necesitate. Adversarii acestei afirmații reduc de obicei istoria la o memorare mecanică, neputând să-și uite probabil traumele particulare trăite în perioada ante-decembristă, considerând că e o simplă înșiruire de ani și de evenimente, uitate după absolvire. Eludează, însă, un adevăr pedagogic evident: profesorii de istorie au beneficiat de numeroase programe de formare, curriculum s-a schimbat, accentul căzând acum pe competențe-cunoștințe, valori și atitudini-nu doar pe cunoștințe. Iar fără predarea istoriei în licee, **cu un minim de 2 ore la profilul tehnologic și la cel real și minim 3-4 ore la profilul umanist, competențele stabilite de OECD, încă din 2002- relevante pentru societatea actuală, sunt de neatins.**

Astfel, în acest context, OECD face diferența între competențe și competențe-cheie (acestea din urmă fiind necesare tuturor în societatea cunoașterii). Din această perspectivă, sunt delimitate trei categorii de formare, fiecare având câte trei diviziuni: ➤ **manifestarea autonomiei** - afirmarea/ apărarea drepturilor, intereselor, responsabilităților, limitelor și nevoilor personale; - dezvoltarea și managementul unor proiecte personale; - abilitatea de a acționa într-un context mai larg / „în planul mare” (the big picture). ➤ **folosirea interactivă a instrumentelor intelectuale** - folosirea limbii, a simbolurilor și a textului în mod interactiv; - folosirea interactivă a cunoștințelor și a informațiilor; - folosirea interactivă a noilor tehnologii. ➤ **funcționarea în grupuri eterogene din punct de vedere social** - relaționarea adecvată cu ceilalți; - cooperarea; - gestionarea și rezolvarea conflictelor. (1)(DeSeCo (Definition and Selection of Competences), Strategy Paper, OECD, 2002, apud „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți” - CRED Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020).

Ca urmare a eforturilor de optimizare a educației la nivel european, conform Strategiei Lisabona, din perspectiva adecvării școlii la caracteristicile pieței muncii, un grup de lucru al Comisiei Europene a redactat și promovat în 2006 un document care își propune să ofere un „profil de formare european” structurat pe baza a opt competențe cheie. Acestea sunt:

1 > comunicare în limba maternă – exprimarea și interpretarea conceptelor, ideilor, emoțiilor, faptelor și opiniilor în formă orală și scrisă precum și interacțiunea lingvistică în maniere adecvate și creative într-un registru de contexte societale și culturale, în educație și formare, la locul de muncă, acasă și în timpul liber.

2> comunicare în limbi străine – Competența împărtășește dimensiunile fundamentale ale comunicării în limba maternă: înțelegerea, exprimarea și interpretarea conceptelor, ideilor, emoțiilor, faptelor și opiniilor în formă orală și scrisă, în maniere adecvate și creative într-un registru de contexte societale și culturale (în educație și formare, la locul de muncă, acasă și în timpul liber) în funcție de dorințe și nevoi. Competența include și: mediere și înțelegere interculturală.

3 > competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B) – A. dezvoltarea și aplicarea gândirii matematice pentru rezolvarea unui registru de probleme în situații cotidiene. Competența se construiește pe achiziții solide de numerație, accentul fiind pus pe proces și pe activitate cât și pe cunoștințe. Competența implică și utilizarea modurilor specifice de gândire (gândire logică și spațială) și de prezentare (formule, modele, construcții, grafice, diagrame); B. Competența în științe se referă la utilizarea corpusului de cunoaștere și metodologie folosit pentru explicarea lumii naturale, pentru a identifica întrebările și pentru a trage concluzii pe bază de date empirice. Competența în tehnologie se referă la aplicarea acestei cunoașteri și metodologii ca răspuns la dorințele și nevoile umane. Competența include și înțelegerea schimbărilor determinate de activitatea umană precum și responsabilitatea ca cetățean față de acestea.

4 > competența digitală – Utilizarea pe scară largă, dar și critică, a noilor tehnologii la locul de muncă, în timpul liber și pentru comunicare. Implică: utilizarea calculatorului pentru a accesa, evalua, stoca, produce, prezenta, schimba informație, precum și comunicarea și participarea în rețele prin intermediul internetului.

5> a învăța să înveți – Perseverarea și persistența în cadrul învățării, organizarea propriei învățări, inclusiv managementul timpului și al informației atât la nivel individual cât și de grup. Implică și conștientizarea procesului și a nevoilor de învățare, identificarea oportunităților precum și depășirea obstacolelor pentru a avea succes în învățare. Competența presupune achiziția și procesarea de noi cunoștințe și deprinderi precum căutarea și valorificarea sprijinului exterior pentru învățare; construirea cunoașterii pe baza a ceea ce este deja învățat și pe experiențe de viață pentru a putea aplica apoi noile achiziții acasă, la locul de muncă, la competență.

6> competențe sociale și civice - Participarea efectivă și constructivă la viața socială și profesională, cu precădere în societăți tot mai diverse, inclusiv rezolvarea conflictelor, când e necesar. Competența civică conduce la participarea în viața civică pe baza cunoașterii conceptelor și a structurilor sociale și politicești a implicării în participarea activă și democratică.

7➤ spirit de inițiativă și antreprenoriat – Transformarea ideilor în acțiune. Competența include creativitate, inovație, asumarea riscurilor precum și dezvoltarea și managementul proiectelor. Această competență îi sprijină pe subiecți în viața cotidiană, precum și la locul de muncă pentru a profita de oportunități. Reprezintă un fundament pentru abilități și cunoștințe mai specifice pentru aceia care contribuie la dezvoltarea de activități comerciale și sociale. Include și conștientizarea valorilor etice și promovarea bunei guvernante. 7 Documentul a devenit, la sfârșitul anului 2006, Recomandare a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene.

8➤ sensibilizare și exprimare culturală – Aprecierea importanței exprimării creative a ideilor, experiențelor și emoțiilor printr-un registru de mijloace care includ muzică, artele spectacolului, literatură, arte vizuale.

Pe baza acestor competențe-cheie a fost structurat profilul absolventului de liceu, fără deosebire de profilul absolvit, ca un cetățean european activ și implicat pe piața muncii și în societate.

Ce ne propun însă actualele planuri-cadru puse în ”dezbateră publică” de către Ministerul Educației? O caricatură umană, în care absolventul de profil Real de la liceele teoretice este un soi de cyborg, fără nicio sensibilitate culturală și nici un model de implicare civică, fără posibilitatea să-și aleagă opționale din domeniul Umanist, cum ar fi Istoria (cu infinitele ei posibilități, de la Istoria orală a comunității locale, Istoria monarhiei în România, Istoria Comunismului, Istoria minorităților naționale din România-pentru a enumera doar pe cele cu programă națională în acest moment, sau, de ce nu, Filosofia Istoriei), iar cel de la Uman s-ar afla într-o postură și mai ingrată, deoarece una dintre actualele variante propune 2 ore de Matematică, în trunchiul comun și numai 1 oră de Istorie, numărul de opționale este diminuat drastic, ca și domeniile din care umaniștii pot face alegeri. Iar propunerea ca, la profilul Tehnologic, Istoria să fie studiată doar 0,5 ore pe săptămână este o discriminare impardonabilă față de absolvenții acestui profil, care, în viziunea propunătorilor, n-ar trebui să aibă și o minimă cultură generală, ci doar o îndoielnică ”cultură de specialitate”, formată însă strict teoretic, deoarece baza de practică este, de cele mai multe ori, sublimă, dar absentă sau învechită.

Un alt păcat al actualelor variante de plan-cadru este, așadar, rigiditatea materiilor de la profilurile studiate, considerând că, un elev, admis în clasa a IX-a la un anumit profil, este condamnat să rămână acolo, chiar dacă a ajuns în baza unei orientări școlare și profesionale deficitare-știm, desigur, că nu există consilieri de carieră în școlile noastre, iar consilierii școlari sunt ori ”rara avis”, ori supra-încărcați, prin normarea în mai multe școli. Cei ce predăm la ”firul ierbii” știm că numeroși elevi de la Real se transferă la Uman și invers, că elevi de la Tehnologic se transferă la profilul Teoretic și vice-versa, ori actualele variante de plan-cadru, în loc să-i pregătească pentru adaptarea la o piață a muncii tot mai flexibilă, trasează granițe anacronice și imuabile între profiluri, afectând și alegerile pentru învățământul superior. În baza actualelor planuri-cadru, care nu sunt perfecte, dar sunt cu o viziune pedagogică superioară celor aflate în ”dezbateră”, absolvenții de la Real pot urma, fără probleme, Dreptul, Literele, Istoria, Conservatorul, Arhitectura etc., cei de la Uman reușesc la Medicină, la Politehnică, la Academia Tehnică Militară etc.

În concluzie, referitor la planurile cadru propuse pentru învățământul liceal, cursul inferior și cursul superior, cea mai potrivită este varianta 1, dacă suntem puși să alegem dintre cele propuse (și în această situație numărul de ore este foarte mic, mai ales pentru Clasa a XII-a). Variantele 2 și 3 nu pot fi acceptate deoarece numărul orelor a fost drastic redus și nu pot acoperi conținuturile care ar trebui în aceste situații predate în jumătatea timpului alocat, lucru imposibil din punct de vedere practic. Este cu atât mai grav faptul că s-au redus orele de istorie la specializările Filologie și Științe Sociale, în condițiile în care elevii trebuie să susțină un examen de Bacalaureat la această disciplină. La filiera Vocațională (specializarea Învățători-Educatoare) nici nu ar trebui să fie vorba de reducerea orelor de istorie deoarece acești elevi se pregătesc să devină învățători ori educatori, fiind cunoscut faptul că istoria se predă la Clasa a IV-a unde viitori pedagogi formează la elevi primele noțiuni legate de istorie. De asemenea, sunt grav afectate și Profilul Tehnologic și Învățământul Profesional, unde la variantele 2 și 3 se propune chiar studierea acestei discipline în câte jumătate de oră (0,5).

Ce propunem:

- 1. Retragera din "dezbateră publică" a actualelor variante de plan-cadru pentru liceu și revizuirea lor în sensul acordării studiului Istoriei, ca disciplină integratoare și modelatoare de conștiințe și de caractere, formatoare de cetățeni europeni, a minim două ore la profilurile Real și Tehnologic, din clasa a IX-a până în clasa a XII-a/a XIII-a, precum și dreptul de a alege opționale care derivă din studierea istoriei.**
- 2. Acordarea a trei ore în trunchiul comun studiului Istoriei la profilul Umanist și stabilirea obligativității tezei la Istorie, ca obiect de Bacalaureat, pe tot parcursul liceului, așa cum Matematica este disciplină obligatorie de teză la profilul Real, precum și sporirea numărului de opționale care pot fi alese de elevi în domeniul Istoriei.**
- 3. Realizarea unor programe de formare profesională pentru profesorii de liceu care predau Istorie, pentru a spori valențele formative ale disciplinei și a desființa clișeul despre predarea istoriei ca simplu exercițiu de memorare, fără legătură cu lumea contemporană sau cu piața muncii.**
- 4. Implicarea, în realizarea viitoarelor propuneri de planuri-cadru a unor personalități din domeniul universitar, dar și a unor practicieni din preuniversitar, pe baza unei proceduri transparente de cooptare sau de selecție, precum și asumarea publică de către comisia care a elaborat planurile-cadru a acestui fapt, având în vedere că actualele planuri-cadru sunt rezultatul muncii unor iluștri anonimi.**

Profesor Cristiana Șoimaru – președinte APIN

Profesor Mihaela Tanovici – vicepreședinte APIN

Profesor Simona Oțel – secretar APIN

Membrii Consiliului Director APIN:

Profesor dr. Dorina-Luminița Drexler

Profesor Cristina Iftime

Profesor Emanuel Bălan

Profesor Xenia Sârbu

Profesor Daniela Mitrea

Profesor Traian Anton

**LISTA NOMINALĂ A PROFESORILOR
CARE SUSȚIN REZOLUȚIA ASOCIAȚIEI PROFESORILOR DE ISTORIE DIN
NEAMȚ, CU PRIVIRE LA STATUTUL DISCIPLINEI ISTORIA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

1. Colegiul Național „Ștefan cel Mare” Târgu-Neamț – Elena Preda
2. Colegiul Național „Roman-Vodă ”, Roman, Mihaela Tanovici
3. Colegiul Național „Gheorghe Asachi”, Mihaela Gherghelescu
4. Școala Gimnazială Nr 1 Zanesti, SC Gimnazială Ion Creangă, Hotea Vasilica
5. Colegiul Tehnic Gheorghe Cartianu, Piatra - Neamț Gina Banhazi-Orzan
6. Școala Gimnazială “I.I. Mironescu”, Tazlău, Pompaș Ștefan Silviu
7. Colegiul Național “Petru Rareș”, Piatra-Neamț, Drexler Dorina-Luminița
8. Colegiul Național "Calistrat Hogaș", Piatra-Neamț, Gireadă Irina-Cristina
9. Școala Gimnazială Nr 1.Bicaz Chei și Școala Gimnazială Vasile Mitru Tasca, Pop - Razbuc Ancuța
10. Colegiul Național de Informatică, Colegiul Tehnologic Spiru Haret, Iftime Cristina
11. Liceul Vasile Conta Târgu Neamț/ Școala gimnazială Bodești - Simona Gabriela Otel
12. Școala Gimnazială comuna Trifesti - Ghimpu Cosmina - Mirela
13. Școala Gimnazială Grințieș și Școala Gimnazială Ceahlău, Dieaconu Daniel
14. Școala Gimnazială Constantin Virgil Gheorghiu Războieni, Școala Gheorghe Pătrașcu Buruienești, Școala Gimnazială Bălușești - Divile Alexandru.
15. Școala Gimnazială Gherăești/ Școala Gimnazială Nr. 2 Piatra Neamț - Stratulat Maria .
16. Liceul Tehnologic "Ion Creangă" Pipirig- Istrate Stejărel
17. Colegiul Național "Petru Rareș", Piatra-Neamț, Școala Gimnazială "Gheorghe Patrascu", Buruienesti-Doljesti, Irimia Dan
18. Școala Gimnazială "Gheorghe Nicolau,, Romani, Topoliceanu Mirela
19. Liceul " Carol I " Bicaz / Școala Gimnazială " Ghe. Dumitreasa" Girov / Școala Gimnazială " Ghe. Săvinescu" Crăcăoani - Bălău Florin
20. Școala Gimnazială Grumăzești- Gavriiloae Sînzîiana
21. Școala Gimnazială" Mihai Eminescu "Roman, Școala Gimnazială "Al.I.Cuza " Roman/Ciustea Ana Maria
22. Școala Gimnazială, Comuna Bahna- Miron Petruț
23. Școala Gimnazială "Vasile Gherasim"Țibucani, Școala Gimnazială " Vasile Conta"Ghindăoani-Dumitreasa Adriana
24. Colegiul Național "Roman-Vodă", Roman, Ciocoiu Ionuț-Liviu
25. Școala gimnazială nr. 3 Piatra-Neamț- Șoimaru Cristiana Marilena
26. Seminarul Teologic Ortodox " V. Costachi" M- rea. Neamț / Liceul Tehnologic " Arh. Chiriac Nicolau " Vinători - Bălău Marcela Lăcrămioara
27. Școala Gimnazială nr.1, Pildești, Școala gimnazială Bălușești, Hriscu Maria Luiza

28. Colegiul Tehnic Gheorghe Cartianu- Burduja Roxana
29. Școala Gimnazială "Iulia Hălăucescu", Com. Tarcău, Școala Gimnazială, Com. Dămuc - Găină Claudia-Elena
30. Școala Gimnazială,, Nicolae Buleu" Mărgineni /,, Nicolae Iorga " Pângărați - Chibea Tiberiu.
31. Colegiul Național "Calistrat Hogaș ", Piatra-Neamț, Mătășaru-Ionescu Daniela
32. Liceul "Gh. Ruset-Roznovanu" - Roznov, Nedeloiu Paul Daniel
33. Colegiul Tehnologic Spiru Haret, Chilă Alina
34. Liceul Teologic "Episcop Melchisedec Ștefănescu", Roman, Ciobanu Vasile Bogdan;
35. Școala Profesională, comuna Petricani-Lazăr Ana Maria
36. Școala Gimnazială I. Gervescu Săvinești și Școala Gimnazială Nr. 1, Dumbrava Roșie, Imbru Alexandra Elena
37. Școala Gimnaziala Piatra Soimului, Piatra Șoimului - Patriche Narcisa Elena
38. Colegiul Național "Gh. Asachi", Piatra Neamț, Mitrea Daniela Gabriela.
39. Liceul Economic Alexandru Ioan Cuza Piatra Neamț, Dragomirescu Silviu Mugurel
40. Colegiul Tehnic "Miron Costin", Roman, Scortescu Anca Loredana
41. Liceul Vasile Conta Târgu Neamț /Bălan Emanuel
42. Școala Gimnaziala Nr. 11 și Școală Gimnaziala,, Daniela Cuciuc,, P. Neamț, Dragomirescu Doina
43. Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri" Roman, Aruxandei Cristina
44. Școala Gimnaziala "Nicu Albu" Piatra Neamț, Bolohan Litiana
45. Colegiul Național "Roman Vodă" Roman , Tanovici Mihaela
46. Școala Gimnaziala Nr.1, Comuna Făurei, Tamba Mihai - Claudiu
47. Școala Gimnaziala nr 1 Raucesti / Anton Traian
48. Liceul cu Program Sportiv, Piatra Neamț, Blaga Maria
49. Colegiul Național „Stefan cel Mare" Tg. Neamț, Cucos-Grigore Adina
50. Colegiul Național " Petru Rareș" Piatra Neamț, Iacoban Sonia
51. Colegiul Național “Roman Vodă”, Roman, Zamescu Ionut
52. Școala Gimnazială „Ieremia Irimescu” Brusturi, Luchian Vasile
53. Liceul cu Program Sportiv Roman si Seminarul Teologic Romano-Catolic „ Sfântul Francisc de Asissi" Roman, Stefanuca Gabriel
54. Colegiul Național de Informatică, Piatra-Neamț, Lostun Mihai
55. Școala Gimnazială Domneasca Tg. Neamț / Ciocoiu Lucica
56. Școala Gimnaziala „Gheorghe Savinescu” Craoani, Dionisie Savin
57. Liceul Tehnologic "Vasile Sav" Roman/ Păius Cătălin
58. Școala Gimnazială Nr. 8, P. Neamț și Liceul Teologic Ortodox " Sf. Împ. Constantin și Elena` , Piatra Neamț, Tifui Gheorghita
59. Liceul de Arte "Victor Brauner", Moscalu Luminița
60. Școala Gimnazială ”Prof. Vasile Gherasim”, comuna Țibucani/Școala Gimnazială Nr1, Dochia/Liceul ”Gh. Ruset Roznovanu”, Roznov, structura Slobozia) - Burhele Marius - Petru.
61. Școala gimnazială nr 1 Bicazu Ardelean, Suci Alina
62. Școala Gimnazială "Regina Maria" Bicaz, Mihai Apopei
63. Școala Gimnazială Iustin Parvu, Poiana Teiului/Liceul M Sadoveanu Borca, Radu Adriana Catalina

64. Școala Gimnazială,, Antonie Mureșianu,, Bira /Școala Gimnazială, Comuna Stănița, Ioan Cătălin Isciuc
65. Liceul Gheorghe Ruset Roznovanu, Roznov, Grigoraș Bogdan Petru
66. Școala Gimnaziala Cîndesti, Școala Gimnaziala Costisa, Gartu Nicolae
67. Școala Gimnazială nr 5 Piatra Neamț, Bălănescu Cristina
68. Colegiul Național,,Roman-Vodă ", Roman, Grapă Mihaela
69. Liceul Tehnologic Ion Creangă Pipirig - Ilie Valentina
70. Școala Profesională Oglinzi - Maria-Manuela Curcă
71. Școala Gimnazială "Elena Cuza", Piatra Neamț- Bârleanu Doina
72. Colegiul Național „Ștefan cel Mare,, - Tg. Neamț, Manole Luminița
73. Liceul "Mihail Sadoveanu " Borca, Alupei Lenuța
74. Liceul Teologic Romano-Catolic "Sfântul Francisc de Assisi" și Școala Gimnazială "Calistrat Hogaș " Roman, Balașcă Aurelia Cristina
75. Anisoara Calu: Liceul " Mihail Sadoveanu " Borca, Calu Anișoara
76. Andrei Nica: Școala Gimnazială Nr. 2 Piatra Neamț, Nica Mihai-Andrei
77. Liceul Carol I Bicaz, Sîrbu Xenia
78. Școala Gimnazială "Ioan Luca " Farcașa/Liceul "Mihail Sadoveanu " Borca, Simionescu Diana
79. Școala Gimnazială Comuna Trifești, Petrea Pavel
80. Școala Gimnaziala, Comuna Sagna, Oprea Adrian.